

LAS 10 ACUSACIONES DE RENE DUMONT

Se acaba de publicar en castellano el libro del agrónomo francés René Dumont titulado «En favor de África, yo acuso...» En un amplio y detallado estudio, Dumont analiza las causas del subdesarrollo africano. Este libro es la confirmación del que publicó ya en 1982 titulado «El África negra ha empezado mal». Estas son las diez acusaciones que lanza René Dumont.

1. Acuso a los Gobiernos franceses que se han sucedido desde 1960 de estar, sobre todo, preocupados por mantener su influencia política, en primer lugar, acomodando en el poder a quienes permanecían leales a nosotros (Francia), al era preciso mediante intervenciones militares desde 1960 en Camerún hasta 1984 en Chad, pasando por Gabón, Mauritania, las Comoras, Zaire, etcétera. En segundo lugar, acobardados, con el mantenimiento en estas países de una economía dominada, esta por nosotros, asegurándonos mercados privilegiados...

2. Acuso a la mayoría de los dirigentes africanos de haberse aprovechado, en primer lugar, de los privilegios del poder, viviendo por encima de los recursos del país. Y, en segundo lugar, de haber abusado de la corrupción. Pero no nos olvidemos de acusar a los corruptores, que están entre nosotros...

3. Acuso especialmente a la Cooperación francesa de haber aceptado financiar proyectos venturosos y haber favorecido estas metrópolis de barrios ultraricosos (vecinos de las «chabolas de la desesperación») como Cocody en Abiyán o la Corniche oeste de Dakar. De haber financiado proyectos aberrantes, como las dos grandes presas del río Senegal en 1980. La culpa de haber acentuado las desigualdades de saber, financiando únicamente la enseñanza del francés en perjuicio de las lenguas nacionales africanas.

4. Acuso a la Banca mundial de haber, hasta el informe Berg de 1981, preferido los cultivos de exportación, vías únicas que permiten reembolsar los préstamos, en detrimento de los cultivos de sustento local. Al haber financiado ampliamente las oleaginosas, el té y el tabaco, los precios de estos productos descendieron beneficiándonos de ello nosotros, los países ricos. Y de todos estos organismos, incluido el GATT, ninguno ha hecho nada contra la degradación de los términos de intercambio, que simplemente (y tardíamente) se contentan con deplorar y que está arruinando a África.

5. Acuso al Fondo Monetario Internacional de forzar a estos países a una austeridad pagada por los más pobres; así como de negar todo proteccionismo, indispensable, sin embargo, en el inicio del desarrollo. Le acuso de poner en peligro el futuro de los niños de África, obligando a reducir los gastos de educación y salud.

6. Acuso a la gran mayoría de los despachos de estudios y de los expertos internacionales de percibir honorarios y salarios extravagantes, que pujanían una gran parte de los créditos de ayuda en África.

7. Acuso a algunos expertos de no haber comprendido absolutamente nada de las diferencias entre nuestros desarrollo y el de los africanos.

8. Acuso a todos esos proyectos industriales, muchos de los cuales han ido a la quiebra, y otros han arruinado a los artesanos autóctonos sin haber sido capaces de cubrir las necesidades básicas y el nivel de empleo que estos países y estas poblaciones necesitan.

9. Acuso a todos aquellos, europeos y africanos, que promovieron y favorecieron proyectos de desarrollo rural totalmente inadaptados. Algunos han arruinado las ecologías. Los otros han descuidado por completo la protección del medio ambiente y, con ello, favorecido considerablemente las erosiones por el agua y el viento, la degradación de los suelos y, por último, el avance del desierto. Y, todavía más grave, han arruinado el conjunto de los campesinos africanos.

10. Acuso, por último, a todos esos responsables, dirigentes, expertos, etcétera, de haber tan a menudo, con sus políticos, ignorado, arruinado y despreciado a los campesinos y campesinas de estos países de África. Y a aquellos que han contribuido a desestructurar estas sociedades tradicionales que habían sabido administrar sus territorios.

0,7%

Si, amb transparència i de qualitat

La tragèdia de les tres cinques parts de la humanitat que viuen per sota del llindar de la pobresa no és un fet casual. És conseqüència d'unes injustes relacions econòmiques internacionals, que provoquen que el 20% de la població mundial disposi del 82,7% de la riquesa del planeta. Hi ha una transferència constant de recursos dels països del Sud cap al Nord, la bretxa entre el Primer i el Tercer Món cada vegada és més gran, els rics cada dia són més rics i menys nombrosos i els pobres cada dia són més pobres i més nombrosos.

El comerç entre la tecnologia del Nord i les primeres matèries del Sud és més desigual a mesura que passa el temps. Un propietari de cafeters colombià l'any 1990 havia de vendre 10 vegades més de cafè que l'any 1970 per comprar el mateix camió.

El deute extern cada dia asfixia més les poblacions del Sud, que no en són responsables ni se n'han beneficiat, però que han de pagar els crèdits obtinguts per les elits econòmiques dels seus països (cada llatino-americà neix devent 160.000 ptes), amb la complicitat del sistema financer internacional, que han servit per a la compra de material militar o per impulsar projectes «dissenrotllistes» que interessaven a les economies del Nord: monocultius intensius per a l'exportació, grans obres d'enginyeria, d'extracció de minerals..., que han provocat la destrucció de les economies locals i dels hàbitats naturals, llançant les amplies majories cap a la misèria més absoluta i a la desestructuració social.

Les Nacions Unides van aprovar l'any 1972 una resolució segons la qual els paï-

sos desenvolupats havien de destinar el 0,7% del seu PIB al desenvolupament dels països del Tercer Món, cosa que permetria als països del Sud superar la pobresa en un termini de 25 anys. Pràcticament ningú no ho ha complert i ara ens trobem, que repetint els mateixos càlculs macroeconòmics que va fer l'ONU l'any 72, però amb les dades del 94, el percentatge sobre el PIB que el Nord hauria de destinar al Sud és del 6,5%.

No es tracta del 0,7% ni del 6,5%, sinó que es tracta de canviar les relacions econòmiques mundials. Però un primer pas és començar a restituir una part de la riquesa que els ciutadans del Nord hem rebut i continuem rebent del Sud. Com a mínim hauríem d'acomplir amb el desfasat 0,7%, i això ens afecta a tots, tan a les administracions públiques com als particulars, ja que el producte interior brut és el resultat de sumar els pressupostos públics i els ingressos privats de cada ciutadà. Si bé és cert que la majoria dels habitants dels països desenvolupats no som responsables de l'actual sistema d'injustícia mundial, també és cert que tots gaudim -uns més que els altres- dels seus evidents avantatges immediats. Si s'aconsegueix que una part important de la població aportés el 0,7% dels seus ingressos, seria la millor manera de pressionar a les administracions públiques perquè fessin el mateix, no hem d'oblidar que els governs, a diferència dels ciutadans, junt amb els poders econòmics, si són responsables de l'actual ordre de coses, i és a ells a qui s'ha de dirigir la pressió popular per aconseguir el 0,7% dels pressupostos ja.

En aquest sentit ja s'ha iniciat una campanya de mobilitzacions arreu de l'Estat espanyol, aprofitant l'actual conjuntura en la que s'estan elaborant els pressupostos generals tant de l'estat com de les comunitats autònomes, per exigir que com a mínim els pressupostos del 95 destinin el 0,5% a la cooperació amb el Tercer Món. A més no

solament es tracta de reivindicar quantitat sinó també qualitat, és a dir, que es destini la partida a projectes de desenvolupament de debò, i no com ha passat en els darrers anys, que una bona part de les minses quantitats que les Administracions de l'Estat comptabilitzaven com a cooperació internacional eren destinades a objectius que no tenien res a veure amb el desenvolupament i l'emancipació dels pobles.

A Catalunya, l'any 1992 els partits polítics, entre ells Convergència Democràtica de Catalunya, es van comprometre en una carta enviada a la Federació d'ONG de Catalunya a fer que durant la present legislatura Catalunya dediqués el 0,7% dels ingressos propis a la solidaritat i la cooperació. Això suposa per a 1994 la xifra compromesa de 1.903 milions de pessetes. Enguany aquesta quantitat ha estat només de 280 milions de pessetes, mentre que la partida destinada per la Generalitat a propaganda i protocols ha estat de 13.000 milions de pessetes. Aquesta és una xifra que tenim el dret moral d'exigir i que el govern de la Generalitat de Catalunya té el deure moral de donar.

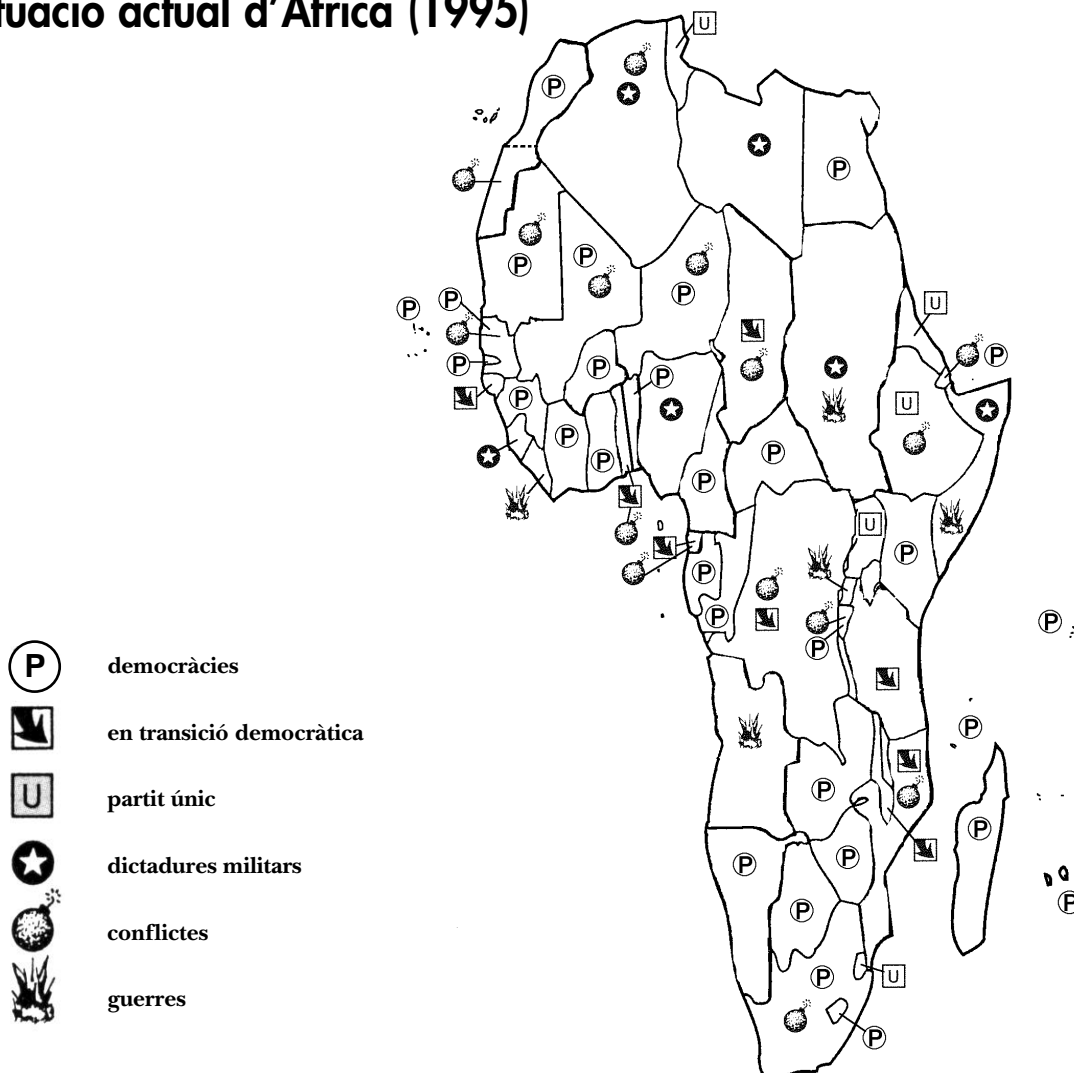
TU POTS FER MOLTES COSES

Pots fer-te solidari treballant amb les ONG, grups de solidaritat de barri, d'empreses, d'universitats i rebre informació directa dels treballadors del Sud; apuntar-te a la concepció, promoció i seguiment de projectes de desenvolupament. Pots practicar el 0,7% individualment i participar activament la campanya, prenent part a les mobilitzacions i accions de protesta unitàries.

Com hem dit, el problema rau en unes relacions econòmiques internacionals profundament injustes, i això és el que cal denunciar exigint que canviïn. No es tracta de demanar caritat sinó d'exigir justícia.

Situació actual d'Àfrica (1995)

ACTIVITATS :

1. Quines creus que són les tres causes principals de l'actual situació de l'Àfrica negra? Justifica la resposta.
2. Quina ha estat l'evolució del deute extern total d'Àfrica en els últims deu anys?
3. Què s'entén per renda per càpita? Compara la renda per càpita d'un país africà amb la del teu país.
4. Comenta la frase: *No existeix una relació lògica entre els quantiosos recursos naturals i la situació de subdesenvolupament que pateix la majoria de països africans*
5. Quins països africans estan actualment en conflictes?
6. Què penses que caldria fer per equilibrar la distribució de la riquesa en el món? Creus que tu podries fer-hi alguna cosa?